

TEKOÄLYN PIKAOPAS

NÄIN HELPOTAT ARKEA
JA TEHOSTAT TYÖTÄ

Elias K. Saraste

Johdanto

Tekoäly. Se kuulostaa vielä monen korvaan joko pelottavalta, liian tekniseltä tai joltain, mitä vain isojen firmojen insinöörit käyttävät. Todellisuudessa tekoäly on jo nyt osa meidän jokapäiväistä elämäämme – usein aivan huomaamatta. Ja mikä parasta? Tekoälyn hyödyntäminen on mahdollista kenelle tahansa, ilman teknistä osaamista tai ohjelmointitaitoja.

Tämä opas on sinulle, joka haluat tehdä arjestasi sujuvampaa, työstäsi tehokkaampaa ja elämästäsi vähän kevyempää. Ehkä olet kuullut tekoälystä, ehkä olet jo käyttänytkin sitä – tai ehkä et ole vielä uskaltanut kokeilla. Ei hätää. Tässä oppaassa lähestytään tekoälyä selkeästi, suomeksi ja käytännönläheisesti.

Unohdetaan tekninen jargoni ja keskitytään siihen, miten tekoäly voi oikeasti auttaa sinua:

- säästämään aikaa
- järjestämään arkea
- ideoimaan uutta
- selkeyttämään monimutkaisia asioita
- ja jopa tuomaan vähän luovaa inspiraatiota päivään

Opit, mitä tekoäly on (ja mitä se ei ole), mistä sen saa käyttöön, ja ennen kaikkea: miten saat siitä irti konkreettista hyötyä ilman stressiä.

Tämä ei ole opas koodareille tai insinööreille. Tämä on opas ihmiselle, joka haluaa saada enemmän aikaan fiksummin – ilman viittaa tai supervoimia.

Tekoäly ei tee sinusta robottia. Se tekee sinusta tehokkaamman version itsestäsi.

Tervetuloa mukaan.

Mikä tekoäly oikeastaan on – ja miten pääset alkuun?

Tekoälystä puhutaan kaikkialla, mutta harva osaa tiivistää selkeästi, mitä se oikeastaan tarkoittaa. Ja ei ihme – termi "tekoäly" (englanniksi *artificial intelligence*, AI) herättää mielikuvia roboteista, ihmismäisestä ajattelusta ja jopa tieteiselokuvista. Todellisuudessa kyse on jostain paljon käytännöllisemmästä.

Tekoäly yksinkertaisesti

Tekoäly tarkoittaa tietokoneohjelmia tai järjestelmiä, jotka osaavat suorittaa tehtäviä, jotka normaalisti vaatisivat ihmisen älykkyyttä – kuten:

- kirjoittaa tekstiä
- kääntää kieliä
- vastata kysymyksiin
- suunnitella asioita
- tunnistaa kuvia tai ääntä
- analysoida tietoa ja tehdä ehdotuksia

Tekoäly ei "ajattele" kuten ihminen. Se toimii valtavan tietomäärän ja tilastollisten mallien perusteella. Käytännössä se on työkalu, joka pystyy tuottamaan sisältöä, ehdotuksia ja ratkaisuja nopeasti – kunhan osaat esittää oikeanlaisen kysymyksen.

Mitä tekoälyä tämä opas käsittelee?

Tässä oppaassa keskitytään ns. *generatiiviseen tekoälyyn* – eli tekoälyyn, joka voi luoda uutta sisältöä: tekstiä, kuvia, ideoita, suunnitelmia ja muuta.

Tärkeimmät työkalut, joista tässä kirjassa puhutaan:

- ChatGPT – tekstin tuottaminen, kysymykset, ideointi, tiivistykset
- Microsoft Copilot – tekoälyavustaja Wordissa, Outlookissa ja Excelissä
- Google Gemini – kysymykset ja ideointi Googlen ekosysteemissä
- Canva – visuaalinen sisältö tekoälyn avulla

Et tarvitse näitä kaikkia – yksi tai kaksi riittää alkuun. Useimmat toimivat suoraan verkkoselaimessa tai puhelimen sovelluksena.

Näin pääset alkuun tekoälyn käytössä

1. Valitse työkalu
Aloita esimerkiksi ChatGPT:llä tai Microsoft Copilotilla.
2. Kirjaudu sisään
Käytä Google- tai Microsoft-tiliä.
Ilmaiset versiot riittävät hyvin alkuun.
3. Kokeile kysyä yksinkertainen kysymys, kuten:
 - “Tee minulle viikon ruokalista kahdelle hengelle.”
 - “Kirjoita sähköposti asiakkaalle, joka ei ole maksanut laskua ajallaan.”
 - “Anna vinkkejä ajanhallintaan kiireisessä arjessa.”

Tekoälyn käytön oppii parhaiten kokeilemalla.
Et voi rikkoa mitään. Kysyt, saat vastauksen –
ja jos se ei toimi, kokeilet uudelleen.

Tämä opas auttaa sinua löytämään parhaat
tavat käyttää tekoälyä omassa arjessasi ja
työssäsi.

Tekoäly ja jatkuva oppiminen – kehitä taitojasi nopeasti ja tehokkaasti

Yksi tekoälyn parhaista puolista on sen kyky tukea jatkuvaa oppimista ja itsensä kehittämistä. Olit sitten opiskelija, työelämässä, tai vain utelias oppimaan uutta, tekoäly voi auttaa sinua omaksumaan tietoa nopeasti, tehokkaasti ja itsenäisesti.

Miten tekoäly auttaa oppimaan?

Tiedon nopea omaksuminen ja tiivistäminen

Voit pyytää tekoälyltä tiivistelmän pitkästä artikkelista, kirjasta tai tutkimuksesta. Näin voit tutustua uusiin aiheisiin nopeasti ilman, että hukut tietotulvaan.

Esimerkkejä kysymyksistä:

”Tee tiivistelmä tästä uutisartikkelista.”

”Kerro lyhyesti, mistä kvanttifysiikassa on kyse.”

Kielten opiskelun tukena

Tekoäly on erinomainen apu kielten opiskelussa. Voit harjoitella keskusteluja, käännättää tekstejä tai pyytää apua kieliopin kanssa.

Esimerkkejä kysymyksistä:

”Anna minulle aloittelijalle sopiva keskustelu ranskaksi kahvilatilanteeseen.”

”Miten sanon englanniksi kohteliaasti, että en pääse tapaamiseen?”

”Selitä minulle espanjan verbien aikamuodot yksinkertaisesti.”

Urasuunnittelu ja taitojen päivittäminen

Tekoäly voi auttaa tunnistamaan, mitä taitoja tarvitset menestyäksesi tulevaisuuden työelämässä. Voit pyytää konkreettisia neuvoja ja ehdotuksia siitä, mitä kannattaa opiskella tai kehittää juuri nyt.

Esimerkkejä kysymyksistä:

”Mitä taitoja minun kannattaa hankkia seuraavan kahden vuoden aikana työelämässä pärjätäkseni?”

”Anna vinkkejä, miten voin päivittää osaamistani digitaalisen markkinoinnin alalla.”

”Mitkä ovat tärkeimmät asiat, jotka pitää osata etätyötä tehdessä?”

Näin otat oppimisen haltuun tekoälyn avulla

Kysy tekoälyltä rohkeasti ja täsmällisesti, mitä haluat oppia. Pyydä selkeitä esimerkkejä ja konkreettisia neuvoja. Hyödynnä tekoälyä säännöllisesti – pienillä päivittäisillä kysymyksillä kartutat nopeasti osaamistasi. Tekoälyn avulla oppiminen on hauskaa, nopeaa ja tehokasta. Kokeile rohkeasti ja löydä oma tapasi hyödyntää sitä jatkuvassa oppimisessa!

TEKOÄLYN PIKAOPAS ON KÄYTÄNNÖNLÄHEINEN JA SELKEÄ JOHDATUS
TEKOÄLYN HYÖDYNTÄMISEEN TAVALLISEN IHMISEN ARJESSA JA
TYÖSSÄ. KIRJA NÄYTTÄÄ, KUINKA ILMAISILLA JA HELPOSTI SAATAVILLA
OLEVILLA TYÖKALUILLA KUTEN CHATGPT, MICROSOFT COPILOT JA CANVA
VOIT SÄÄSTÄÄ AIKAA, SAADA IDEOITA, KIRJOITTA A TEHOKKAAMMIN JA
SELKEYTTÄÄ MONIMUTKAISIA ASIOITA.

OLITPA YRITTÄJÄ, OPISKELIJA, ASIA NTUNTIJA TAI ARKEA PYÖRITTÄVÄ
VANHEMPI, OPAS ANTAA SELKEITÄ ESIMERKKEJÄ JA VALMIITA
KYSYMYKSIÄ, JOILLA PÄÄSET HELPOSTI ALKUUN. KIRJA AUTTAA SINUA
OTTAMAAN TEKOÄLYN AVUKSI ILMAN TEKNISTÄ TAUSTAA, HELPOSTI JA
INHIMILLISESTI.

TÄMÄ EI OLE OPAS KONEILLE VAAN IHMISELLE, JOKA HALUAA KÄYTTÄÄ
TEKNOLOGIAA FIKSUSTI.

